

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง เครื่องหมายในภาษาไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เครื่องหมาย สัญลักษณ์ และประโยคนำรู้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สัญลักษณ์ในชีวิตประจำวัน
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

เครื่องหมายวรรคตอน

เครื่องหมายวรรคตอน เป็นเครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ที่เขียนขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเขียนอักษรในภาษาหนึ่ง ๆ เพื่อประโยชน์ในการแบ่งวรรคตอน มักจะไม่เกี่ยวกับระบบเสียงใด ๆ ทั้งสิ้น ซึ่งในแต่ละภาษาจะมีเครื่องหมายวรรคตอนต่าง ๆ กัน และมีกฎเกณฑ์การใช้ต่าง ๆ กัน ซึ่งผู้ใช้ภาษานั้นจะต้องทราบ และใช้ตามกฎที่ปฏิบัติกันมา เพื่อให้มีความเข้าใจในภาษาไปในทางเดียวกัน

สัญลักษณ์ในภาษาไทย

.	มหัพภาค (จุด)	จบประโยค จบความ อักษรย่อ จุดทศนิยม
,	จุลภาค (ลูกน้ำ)	คั่นจำนวนเลข คำหรือข้อความ
;	อัฒภาค	แยกประโยคเปรียบเทียบออกจากกัน
:	ทวิภาค	ไขความ แจกแจงรายการ แสดงอัตราส่วน
:-	วิภังค์ภาค	แจกแจงรายการ (มักใช้คู่กับยัติภังค์)
—	ยัติภังค์	ใช้แยกพยางค์ ตัวอักษร หรือกลุ่มตัวเลข/แจกแจงรายการ
()	นลิขิต (วงเล็บ)	ใช้กันคำ ข้อความ ตัวอักษรหรือตัวเลขไว้เป็นพิเศษ
[]	วงเล็บเหลี่ยม	ใช้เมื่อข้อความนั้นใช้เครื่องหมายวงเล็บแบบอื่นอยู่แล้ว แสดงคำอ่าน
{ }	วงเล็บปีกกา	กันคำ ข้อความ ตัวอักษรหรือตัวเลขที่อยู่กลุ่มเดียวกันไว้ด้วยกัน
?	ปรักนี้ (คำถาม)	ใช้แสดงคำถาม
!	อัศเจรีย์ (ตกใจ)	ใช้แสดงว่าเป็นคำอุทานหรือคำเลียนเสียงธรรมชาติ
“.....”	อัญประกาศ	ใช้แสดงว่าเป็นคำพูดหรือข้อความที่คัดมา หรือความนึกคิด

‘.....’	อัญประกาศเดี่ยว	ใช้ซ้อนในข้อความที่มีเครื่องหมายอัญประกาศอยู่แล้ว
๓	ไม้ยมก	ใช้หลังคำ วลี หรือประโยคเพื่อให้อ่านซ้ำ
๓	ไปยาลน้อย/เปยยาลน้อย	ใช้ละคำ
๓๓	ไปยาลใหญ่/เปยยาลใหญ่	ใช้ละข้อความแสดงว่ามีอีกมาก
...	จุดไข่ปลา	ใช้ละข้อความแสดงว่าตัดตอนมาหรือไม่ต้องการให้อ่าน
---	เส้นประ	ใช้เหมือนจุดไข่ปลา
=	เสมอภาค (เท่ากับ)	ใช้แสดงว่าคำหรือข้อความทั้งสองข้างนั้นเสมอกัน
_____	สัญประกาศ (ขีดเส้นใต้)	ใช้ขีดใต้คำหรือข้อความที่สำคัญ
_____	ทิวสัญญา	ใช้ขีดหลังข้อความเพื่อให้เติมคำหรือข้อความลงไป
„	บุพสัญญา	ใช้เขียนแทนคำหรือข้อความที่อยู่บรรทัดบน
(ไม่มีรูปร่าง)		มหัตถสัญญา
(ย่อหน้า)		ใช้ย่อหน้าขึ้นบรรทัดใหม่
+	ตีนกา ตีนครุ	ใช้บอกมาตราเงิน (ชั่ง ตำลึง บาท สลึง เฟื้อง ไพ) บนซ้าย ขวา ขวา ซ้าย ล่าง
/	ทับ	ใช้ขีดคั่นระหว่างคำหรือจำนวนตัวเลข
.	พินทุ	ใช้จุดใต้พยัญชนะเพื่อแสดงว่าเป็นตัวสะกดหรือควบกล้ำ
‘	ทัญฆฆาต	ใช้ฆ่าอักษรที่ไม่ต้องการออกเสียง (ถ้าอยู่ระหว่างคำเรียก วรรณการ)
๑	ตาไก่ ฟองมัน	ใช้ขึ้นต้นข้อความหรือบทประพันธ์
๓	อังคั่นเดี่ยว ชั้นเดี่ยว	ใช้ท้ายประโยคหรือบทประพันธ์และแสดงชั้นแรม
๓๓	อังคั่นคู่ ชั้นคู่	ใช้ท้ายข้อความใหญ่หรือจบตอน
๓๓๓	อังคั่นวิสรรชนีย์	ใช้เมื่อจบเรื่อง
๑๓๓ , ๓๓๑๓๓	โคมุตตร	ใช้เมื่อจบเรื่อง
๙	ยามักการ	ใช้บังคับให้อ่านเป็นอักษรควบ